

Informace pro Monitorovací výbor OP VVV

Stanovisko Řídicího výboru IPs CzechELib

Stanovisko popisuje realizaci IPs CzechELib z pohledu jeho Řídicího výboru (dále jen „ŘV“) v období od 16. 3. do 31. 10. roku 2020.

Obecné charakteristiky ŘV a organizace jeho chodu

ŘV nezaznamenal žádné změny ve složení nebo organizaci jeho chodu. Členové jsou stále titíž, komunikaci nadále zprostředkovává tentýž tajemník. Ani v případě statutu a jednacího řádu nevyvstala potřeba aktualizace. ŘV rozhoduje na prezenčních zasedáních, ta se ve sledovaném období uskutečnila celkem dvakrát. Vzhledem k situaci v souvislosti s šířením COVID-19 nebyla ve sledovaném období zasedání plánována v dříve pravidelném dvouměsíčním intervalu, ale dle aktuální potřeby. ŘV dále ve sledovaném období rozhodoval celkem sedmkrát per rollam.

Vždy koncem měsíce je členům ŘV zasílán status report za daný měsíc, bez ohledu na to, zda se zasedání ŘV koná, či nikoliv.

Lze říci, že zejména díky personální stabilitě nejsou shledávány v organizačním zajištění jeho chodu i chodu samotném žádné obtíže.

Časový harmonogram projektu

Časový harmonogram projektu je schvalován každoročně na počátku roku a jeho plnění je ŘV průběžně sledováno. Především díky ustálení procesů souvisejících s akvizicí elektronických informačních zdrojů (dále jen „EIZ“) nedochází k významným zdržením. U smluv na EIZ přístupné od r. 2020 již byly provedeny veškeré finanční operace. Pro EIZ přístupné od r. 2021 již probíhá nebo bude probíhat 12 veřejných zakázek a se opět neočekává významné zdržení, a to ani v případě zakázky na Web of Science dodavatele Clarivate Analytics, jejíž zahájení muselo být posunuto z důvodu pozdějšího dodání požadované dokumentace dodavatelem. Také ostatní projektové činnosti probíhaly v souladu s harmonogramem, jen výjimečně s minimálním zpožděním, které však v žádném případě neohrozilo plnění cílů projektu.

Schvalování materiálů, řízení a schvalování změn

ŘV pokračoval v nastaveném a osvědčeném způsobu schvalování materiálů a řízení a schvalování změn, a to během prezenčních zasedání nebo hlasováním per rollam.

Ve sledovaném období došlo ke schválení několika změnových listů, z nichž vyplynulo podání celkem šesti podstatných změn.

Ve sledovaném období poprvé došlo ke změně, která musela být schválena Poradou vedení MŠMT (dále jen „PV MŠMT“). Z důvodu nevyčerpaných prostředků v rozpočtu projektu bylo navrženo jeho celkové snížení. Návrh byl PV MŠMT schválen, příslušná žádost o změnu nebyla ještě ke konci sledovaného období v MS2014+ schválena. Jakákoliv změna, která by si vyžádala schválení MV OP VVV, nenastala.

Rizika a otevřené body

Risk management probíhá na základě každoročně (v případě potřeby i častěji) schvalovaného registru rizik a rizika, resp. otevřené body, jsou součástí každoměsíčních status reportů. Vedení MŠMT je mj.

o rizicích pravidelně informováno prostřednictvím tzv. situačních zpráv předkládaných PV MŠMT čtvrtletně. Na všech úrovních řízení jsou tak vytvořeny maximální předpoklady pro minimalizaci rizik.

Otevřený bod uvedený v minulém stanovisku ŘV, tj. přechod na financování zaprvé nákupu samotných EIZ počínaje r. 2021 a zadruhé provozu Národního licenčního centra CzechELib počínaje r. 2023 z národních zdrojů, byl vyřešen. 26. října 2020 došlo ke schválení navazujícího nástroje financování vládou ČR. K tomu byl využit institut projektu sdílených činností definovaný zákonem č. 130/2002 Sb., zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, s názvem Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (NCIP VaVal).

Největší výzvou blízkých měsíců proto bude proto ustavení implementační struktury projektu NCIP VaVal (zejm. řídicí výbor a vědecká rada), při čemž bude zapotřebí mít na paměti zachování plnění cílů IPs CzechELib v letech 2021 a 2022, protože NCIP VaVal s IPs CzechELib sdílí jednu projektovou aktivitu zcela a s některými dalšími je těsně propojen.

Za největší výzvy budoucích let lze stále považovat stabilizaci a udržení lidských zdrojů a s nimi svázaného know-how nejen v Národním centru CzechELib, ale v souvislosti s realizací projektu NCIP VaVal i v celé Národní technické knihovně. Ta tím bude stále zřetelněji hrát vedoucí roli v celém systému VaVal nejen v oblasti zajištění EIZ, do budoucna především v oblasti otevřeného přístupu k vědeckým publikacím, popř. datům, ale i v oblasti vzdělávací a zajišťující propojení s evropským prostředím Open Science.

Čerpání projektu

O čerpání a plnění všech typů finančních milníků je ŘV měsíčně informován ve status reportu. ŘV tak má dostatek času reagovat na případná rizika spojená s čerpáním.

Finanční milník pro r. 2020 již byl splněn. Vzhledem k výši a struktuře výdajů v posledních dvou letech realizace (2021 a 2022) se nepředpokládají významnější komplikace při čerpání – z rozpočtu projektu už nebudou hrazeny díky kolísání devizových kurzů obtížně predikovatelné EIZ, ale již rozpočtované mzdové prostředky a výdaje na externí služby.

Naplňování cílů projektu, dopad na cílovou skupinu

Celé období bylo nepříznivě ovlivněno omezeními v souvislosti s šířením COVID-19. Zrušeny musely být některá školení pro zástupce členských institucí i mezinárodní konference KRECon. S nastalou situací se nicméně projektový tým, soudě podle reportů Řídicímu výboru, vypořádal bez významnější negativní odezvy od cílové skupiny.

ŘV také přijal kladně informaci o dohodě s některými vydavateli EIZ o mimořádném zpřístupnění vybraných kolekcí EIZ členským institucím během uzavření knihovny opět v důsledku opatření spojených s COVID-19.

ŘV je jednoznačně s dosavadními výsledky realizace i se zpětnou vazbou cílové skupiny projektu spokojen.

PhDr. Pavel Doleček, Ph.D.
náměstek pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu
předseda Řídicího výboru IPs CzechELib